

for Manges Bæ og Vel. Med Hensyn til de Forslag, som ere stillede idag, skal jeg nærmest omtale det sidste, som jeg paa ingen Maade kan gaae ind paa. Dog, inden jeg gaaer over dertil, skal jeg bemærke, at der er et iblandt dem, som jeg selv har været med at stille, ikke fordi jeg lægger videre Vægt paa det, fordi Tiden er sat til d. 1. Novbr., da det ogsaa vil kunne blive denne Tid, enten der staaer et Aar eller den 1ste November. Det kommer ud paa Gæ; men det er altid godt at have en bestemt Regel for, hvorlænge en Lov skal gælde, og det veed man ikke bestemt, naar Forslaget antages i sin oprindelige Skikkelse, thi vi vide ikke, naar Loven vil blive stadfæstet og publiceret. Men det sidste Forslag, som gaaer ud paa, at Istedetfor Ordene „indsøre og paa Torvene i Kjøbstæderne falsholde“ skulde sættes „at bage og i Kjøbstæderne udsælge og lade udsælge“, det troer jeg virkelig griber for dybt i anden Mands Rettighed. Jeg kan ikke Andet end ønske, at denne Lov, som jo dog i det Hele taget sigter til at lette Befolkningen Trykket i disse tunge og trange Tider, maa udkomme paa den Maade, at den dog ikke aldeles undertrykker Andre, som igjen ville komme til at lide haardt derunder, og det mener jeg vistnok vil skee, dersom det, som her er foreslaaet, skulde gaae igjennem, nemlig at bage og i Kjøbstæderne udsælge og lade udsælge Brød. Derved ruinerer man i mine Tanker Bagervæsenet, der er i Kjøbstæderne, og der er navnlig i Kjøbenhavn saamange Maskinindretninger, ved Hjælp af hvilke Enhver, dersom denne Lov gif igjennem, let kunde anlægge et Bageri ved Siden af sin Maskine og udsælge Brød aldeles til Fordærvelse for Bagerne. Saalænge der bestaaer et Laagsvæsen, og saalænge en saadan Indretning, som vi nu have, finder Sted, saa skal man ikke

lægge an paa at ødelægge et eneste Laug og derimod begunstige alle andre paa dettes Beskøftning, det kan jeg ikke finde mig i. Jeg ønsker vistnok og maa ønske, at Enhver kan komme til at leve under saa gunstige Betingelser som muligt; men jeg kan ikke ønske til egen Fordeel at fortrædige noget Menneffe i Verden. Skal jeg give 2 Mk. 4 ø eller 2 Mk. 8 ø for et Rugbrød, som for en Tid siden er folgt for 18, 20 eller 24 ø, saa maa jeg naturligtvis bære Byrden saa godt, jeg kan, hvis Byrden ikke kan lettes paa anden Maade end ved at ødelægge de Menneffer, som sælge Brødet. Derfor kan jeg ikke gaae ind paa det Forslag, som gaaer ud paa, at det skulde tillades at bage og i Kjøbstæderne udsælge og lade udsælge Brød. Det er en ganske anden Ting, naar der tales om, at Landboerne maa føre Brødet ind i Kjøbstæderne og sælge det der, thi derved vil fremkomme en Concurrence, der vil have sin gavnlige Indvirkning paa Priserne i Kjøbstæderne, medens det omtalte Endringsforslag i mine Tanker vilde ikke blot gribe altfor dybt ind i Bagerlaugets Rettigheder, men, saa at sige, aldeles ophæve dette Laug i det Tidrum, Loven skal gælde. Jeg vil gjerne stemme for Alt, hvad der kan lette det Tryk, som Dyrstiden fører med sig, men jeg kan kun stemme for det, som er billigt.

Rettelser.

- Nr. 28, Sp. 401, L. 44 fr. o.: „savnes“ læs: „haves“.
 — — Sp. 402, L. 1 og 2 fr. o.: „Styrmand“ læs: „Styrmand med Patent“.
 — — Sp. 404, L. 8 fr. o.: „og“ læs: „eller“.
 — — — — — „fra og til“ læs: „om Cap Horn eller“.